Вулакан ыйту лартать, калаçăва чĕнет

Мĕн çиетпĕр?

Çак ятлă статья пичетленнĕччĕ пĕлтĕр Мускавра тухса тăракан «Русский Дом» журналта. Ку журнала Алексий 2 патриарх хăй пилленĕ. Мĕн çырать-ха статьяра асăннă журнал? «Пирĕн патшалăх этемĕн сывлăхĕшĕн тата унăн пуласлăхĕшĕн тăрăшассине хăй çинчен илет. Çавна май эпир 70 процент таран этем сывлăхĕшĕн хăрушă пулма пултаракан апатçимĕç çиетпĕр», – тенĕ унта. Статьяна вуланăçемĕн тĕлĕнмеллипех тĕлĕнетĕн. Юлашки çулсенче пирĕн çĕршывра 27 пин колхозпа 23 пин совхоз пĕтнĕ. Çак хуçалăхсенче пысăк квалификациллĕ кадрсем пулнă вĕт-ха! Фашистсем Совет Союзĕ çине вăрçăна тапăнса килсен йышăннă çĕрсем çинче колхозсене пĕтермелле мар тенĕ. Эпир вара... Пĕтĕмлетÿ: 50-60 процент чухлĕ апат-çимĕçе эпир паянхи кун ют çĕр-шывсенчен кÿрсе килетпĕр.

1989 çулта Раççейре 119 миллион тонна чухлĕ тĕш тырă пухса кĕртнĕ пулсан, халĕ унăн çурри кăна. Çав вăхăтрах паян пирĕн уйсене пăхма та хăрушă. Анчахрах вăрçă иртнĕ пек тесе хаклать ăна статья авторĕ Александр Портнов. Асăннă çак тапхăрта трактор-комбайн кăларакан заводсем те чылайăшĕ хупăннă. Çапла вара малтанхи вăхăтра çулсерен 140 пин трактор-комбайн туса кăларнă пулсан, халĕ вуншар хут сахалрах. Хуçалăхсенче сыхланса юлнă пур-çук ял хуçалăх техники те тахçанах тимĕр-тăмăр пулмаллискер. Апла пулин те 2005-2006 çулсенче кăна «хулăн кĕсьеллисем» валли ярăмна ют çĕршыври çăмăл автомашинăсене 55 миллиард долларлăх кÿрсе килнĕ. Пĕлме, вĕсем хушшинче производствăна ĕçлекенни сукпа пĕрех.

Раççей патшалăхĕ çĕр айĕнчи Турă панă пурлăха мĕн чухлĕ ытларах сутать, çавăн чухлĕ ытларах ют çĕр-шывсенчен илекен таварсен калăпăшĕ ÿсет. Çакă хамăр патшалăхри производствăна пĕтерме çеç пулăшать. Производствăна кăна-и тата?

США çулсерен 50 млн. тоннăна яхăн соя çитĕнтерет, пире сутать. Çак соя – трансгенизаци меслечĕпе ÿстерни. Вăл этем организмĕшĕн питĕ сиенлĕ. Ку культурăна пирĕн патшалăхра питĕ нумай апатçимĕçе яраççĕ. Тĕрлĕрен кăлпассисем, сарделькисем, сосискисем, майонезсем т. ыт. çĕрте те. Юлашки вăхăтра унпа канфетсемпе батонсем тунă çĕрте те усă курма пуçларĕç. Мĕн патне пыратпăр капла? Çак сиенлĕ соя этем организмне рак чирĕпе чирлеме пулăшать, çамрăксен ача çуралмасан пултарать, çуралсан та вĕсем йывăр чирлĕ çуралма пултараççĕ.

Ют патшалăхран илсе килекен аш-какай та сояпа тăрантарнă вылăхран. Ку аш-какайра этемшĕн сиенлĕ тĕрлĕрен антибиотиксем питĕ нумай. Францирен килекен сысна какайĕнче трихинелл личинкисене тупса палăртнă. Вĕсем çыннăн ÿт-тирĕ айĕнче пурăнаççĕ, этемĕн пуç мимине те сиенлеççĕ. Пĕрре чирлесен сыватма майĕ çук. Пĕр сăмахпа каласан, ют çĕр-шывсенче пăрахăçланă апат-çимĕçе пирĕн «бизнесменсем» çăмăл укçа тăвас тĕллевпе Раççей халăхне пĕтереççĕ.

Совет Союзĕнче çын пуçне çулсерен 16 кг пулă сутнă пулсан, халĕ 7-8 хут сахалрах. Пулли те аш-какайран хаклăрах. Пирĕн магазинсенче паян семга, форель пулăсем пур. Вĕсене Норвегирен илсе килеççĕ, анчах каллех химилле майпа ÿстернисем, этемшĕн сиенлисем.

Пирĕн патшалăха килекен кукуруза, çĕр улми, тĕш тырă та трансгенизаци меслечĕпе ÿстернисем. Ют патшалăхсенче çакăн пек продуктсене 6 хут йÿнĕрех хакпа сутаççĕ пулсан, пирĕн бизнесменсем кунта та ăна йÿнĕрех хакпа илсе килсе хаклăрах сутма тăрăшаççĕ. Чаракканĕ çук.

Сĕт пирки нумай калаçатпăр, анчах мĕн улшăнчĕ-ха? Нимĕн те! Кама кирлĕ вăл ял çынни? Пирĕн сĕт хакĕ чакса пыни монополистсене пуйма пулăшать пулсан, мĕн кирлĕ-ха «сÿлте ларакансене»? Порошокран пăтратса тунă сĕт çине каллех çав сояна яраççĕ вĕт-ха!

«Этем сывлăхĕ – наци пуянлăхĕ», – тетчĕç малтанхи вăхăтра. Паян вара сăмахпа çеç сывлăх пирки нумай калаçатпăр, сывлăха хавшатнипе ятарласа кĕрешекен çук. Çакна нумай фактсемпе çирĕплетме пулать. Хамăр патăмăрта туса илекен ял хуçалăх продукцийĕсен пахалăхĕ те, ман шутпа, иккĕленÿллĕ. Мĕншĕн тесен ăна агротехникăна çирĕп пăхăнса, удобренисемпе тата тĕрлĕ имçамсемпе пĕлсе усă курса туса илетпĕр теме майĕ çук. Минераллă удобренисем 2-3 хут хакланса кайнăран паян çĕр ĕçченĕ «хăшĕ йÿнĕрех, çавна кăштах парас» текен технологипе ĕçлет. Тăпрара мĕн пурри пирки калакан картограммăсемпе усă курма та манса кайрăмăр ĕнтĕ. Çавăнпа туса илнĕ продукципе нитрат тата организма сиенлекен ытти имçамсен юлашкийĕсем пурри никама та интереслентермест.

Нумаях пулмасть районта «Агропромхими пĕрлешĕвĕ» пурччĕ. Çак предприятие çĕршер опытлă ĕçчен ĕçлетчĕ. Вĕсем çулсерен пиншер гектар çинче çĕрсене извеçлетчĕç, фосфор çăнăхĕ сапатчĕç, çĕршер пин тонна органикăлла удобрени кăларса çĕре пулăхлататчĕç. Кунсăр пуçне уй-хирсене çум курăксенчен, тĕрлĕрен сиенлĕ хурт-кăпшанкăсенчен тасатма та ятарлă механизациленĕ отрядсем пурччĕ. Халĕ вара вăл та, ку та çук. Мĕнле пĕтерме пултарчĕç-ха çĕре пăхса тăракан, хамăра сывлăш пек кирлĕ çак предприятие? Нивушлĕ пирĕн ниĕмле малашлăх та çук? Пур пулсан çак асăннă предприятисĕр епле пурăнас теççĕ-ха ответлă ĕçченсем? Ку предприятире агрохимлабаторите те пурччĕ. Унта мĕн тĕрлĕ кăна анализсем тумастчĕç пулĕ! Утă, сенаж, силос пахалăхĕсене, туса илнĕ продукции сывлăхшăн сиенлĕ япаласене кунтах тупса палăртатчĕç. Паллах, асăннă предприятие пĕтерни, çĕр пулăхлăхĕ çине алă сулни ырри патне илсе çитерес çук. Ял çынни япанах çĕр çинче ĕçлесе унăн пулăхлăхне пуянлатса ăна ачисемпе мăнукĕсем валли юрăхлă туса хăварас тесе тăрăшса ĕçленĕ. Мĕн пулчĕ-ха паян пире?

Çакна та манма юрамасть. Ют çĕр-шывсенче ÿстерекен ял хуçалăх культурисен ытларах пайĕ трансгенизаци меслечĕпе ÿстернисем. Тĕслĕхрен, пĕр уйра йĕркеллĕ тулă, юнашар трансгенизациллĕ тулă ÿсеççĕ пулсан, икĕ уйри тухăç та трансгенизациллĕ пулать. Ку вара питĕ хăрушă. Пирĕн хамăр патăмăрти пур-çук тыр-пула çак меслетпе ÿстернипе хутăштарса ярас марччĕ. Хамăр туса илекен тырă-пулă пахалăхĕ пирки пĕрле пулса тăрăшасчĕ.

П. ВОРОБЬЕВ,
депутатсен районти Пухăвĕн депутачĕ.

Ыр кăмăллăх

Тимлĕх пур енлĕ пулчĕ

Кунпа кун ылмашăвĕнче пурнăç малаллах иртсе пырать. Çак çул çинче ĕнер вăй питти пулнă çамрăксем те паян ватăсен шутĕнче. Ĕçпе пиçĕхнĕскерсем пире валли ырă пурнăç тăвассишĕн сахал мар тимленĕ вĕсем: вăрçă хирĕнче те, ĕç фронтĕнче те. Тĕмĕнле йывăр çулсенче те хăйсен ятне яман. Паян вара вĕсем тимлĕхе тивĕç мар-и-ха? Кунта хирĕçле хурав пулма пултараймасть. Вĕсен тăрăшулăхĕпе сыхланса юлнă мир пире паян малалла аталанма çул уçать.

Юпа уйăхĕн пуçламăшĕнче ирттернĕ Пĕтĕм тĕнчери ватă çынсен кунне Йĕпреçри Йÿçкассинчи ватăсемпе инвалидсен çуртĕнче икĕ кунпа ирттертĕмĕр. Пĕрремĕш кунĕнче пирĕн патăмăра пысăк хăнасем килчĕç. Вĕсен шутĕнче Чăваш Республикин сывлăха сыхлас ĕç тата социаллă аталану министрĕн çумĕ Г.В. Степанов, çак министерствăн районти халăха социаллă хÿтлĕх паракан пайĕн ертÿçи Н.П. Петрова, РФ Пенси фончĕн районти управленийĕн пуçлăхĕ Е.М. Александрова, Йÿçкасси ял тăрăхĕн пуçлăхĕ С.Н. Иванов, Йÿçкассинчи ветерансен канашĕн председателĕ З.М. Кутузов пулчĕç. Вĕсем паянхи çĕнĕлĕхсем пирки каласа пани пирĕн патăмăрта кил ăшши тупнă ватăсемшĕн питех те паха пулчĕ.

Савăнăçлă тĕл пулăва Муркашри Культура çуртĕ çумĕнчи юрăпа ташă ансамблĕ савăнăçлă юрă-ташăпа вĕçлерĕ. Çак кун ватăсемпе инвалидсен пит-куçĕнчен савăнăç шевли каймарĕ. Вĕсенчен кашниех иртнĕ çулсене çавăрăнса пăхрĕ, аса илÿсен çăмхине сÿтрĕ, юнашар çынсемпе чун килениччен калаçрĕ.

Уяв икĕ кунпа иртрĕ терĕмĕр те тепĕр кунхи савăнăçлă тĕл пулу та ватăсемпе инвалидсен асĕнче чылайăха юлĕ. Çак кун «Ударник» сăнавпа производство хуçалăхĕн дирекцийĕ Йÿçкасси ял тăрăхĕнче пурăнакан ватăсене «Сурăм» столовăйĕнче пысăк уяв туса пачĕ. Пирĕн патăмăрти ватăсемпе инвалидсем те çак уява катаран пăхса лармарĕç. «Ударник» хуçалăх ертÿçи П.П. Давыдов чĕннипе пирĕн патăмăрта пурăнакансем те çав савăнăç кĕрекине ларса уяв турĕç. Чылайччен пулĕ савăнăçлă тĕл пулу. Вăл вара ку хутĕнче те савăнăçлă юрăкĕвĕпе вĕçленчĕ. Йÿçкассинчи ватăсемпе инвалидсен çуртĕнче ĕçлекенсен «Туслă» эстрада ушкăнĕ пухăннисене пысăк концерт лартса пачĕ. «Тавах Платон Павловича пире манса хăварманшăн, хăнана чĕннĕшĕн», – терĕç тĕл пулуран саланнă май пирĕн патăмăрта канлĕх тупнă ватăсемпе инвалидсем.

Çапла çав, çĕр-шыв аталанăвне пысăк тÿпе хывнă паянхи ватăсене ăшă сăмах та пысăк парне. Çакна никамăн та манас марччĕ. Ватта сума сăвакан хăй те сумлă пулакан.

Луиза ИВАНОВА,
Йÿçкассинчи ватăсемпе инвалидсен çуртĕнчи культураллă кану йĕркелÿçи.

Тав çырăвĕ

Сывлăх пултăр Сире, хисеплĕ журналистсем! Ирĕк парсамăр пире, Йÿçкассинчи ватăсемпе инвалидсен çуртĕнче пурăнакансене, сирĕн хаçат урлă хамăр патăмăрта ĕçлекенсене пирĕнпе тирпейлĕ пулнăшăн, çителĕклĕ чун ăшши панăшăн, тимлĕхсĕр хăварманшăн тав тума. Çавăнпа пĕрлех пирĕн патăмăра Чăваш Республикин сывлăха сыхлас тата социаллă аталану министрĕн ĕçченĕсем, РФ Пенси фончĕн районти управленийĕн специалисчĕсем, сатур артистсем тăтăш килсе çÿреççĕ, пурнăç улшăнăвĕсенчен тата хавас ташăюрăран хăвармаççĕ. Вĕсем хысçăн пирĕн чунра чылайăха ăшă туйăм юлать. Пĕтĕм тĕнчери ватă çынсен кунне уявланă май кăçал тимлĕх тени пирĕн тĕлĕшпе уйрăмах пысăк пулчĕ. Çавăнпа та хамăра пăхакансене эпир паян хаçат урлă тав тăватпăр. Сирĕн ĕçĕр ăнса пытăр, чунăрти ăшпиллĕх ан çухалтăр.

Йÿçкассинчи ватăсемпе инвалидсен çуртĕнче пурăнакансен ячĕпе Александр ТЮГАШКИН.

Вулакан ыйту лартать

Çум курăк плантацийĕсемпе кам кĕрешĕ?

Вăхăт иртнĕçемĕн пирĕнтен кашниех утса иртнĕ çулĕсене тинкерет. Тĕрĕссишĕн савăнать, ситменлĕхсене курса пĕтĕмлетÿ тăвать. Çапла пулмалла та вăл, тейĕ вулакан, анчах манăн паянхи сăмах нумайăшĕ çапла туманни пирки.

1989 çулта пире «Свобода» колхозăн Малиновка лесничестви çывăхĕнчи çĕрĕ çинче пахча çимĕç лартса ÿстерме 4-шар сотка çĕр уйăрса пачĕç. Эпир, Муркашри коммуналлă хваттерсенче пурăнакансем, уншăн питĕ савăнтăмăр. Пултаракансем çу уйăхĕн малтанхи кунĕсенчех 1-2 хутлă çуртсем купалама та пуçларĕç. Нумайăшĕ пахча çимĕçпе улма-çырла йывăçĕсем те лартса хăварчĕç. Пĕр шухăшлă пулса «Малиновка» юлташлăх йĕркелерĕмĕр. Пăр тапранчĕ темелле. Юлташлăх председателĕ те тупăнчĕ, çĕр лаптăкĕшĕн те, тавралла карта тытма та укçа тÿлерĕç, субботник ирттерсе сетка карта тытса та тухрăмăр.

Пĕр-икĕ çултан Е. Андреев яч. хис. хуçалăх (председателĕ М. Петров пулнă, Муркаш ял Совет председателĕ В. Оньков пулнă) Шаптак ялĕ çывăхĕнче çĕр лаптăкĕсем уйăрса пама пуçларĕ. Пуçланса кайрĕ вара ахăр самана. Муркаш çывăхĕнче пысăк çĕр лаптăкĕ илекенсем «Малиновка» юлташлăх çине алă сулчĕç. Хăшĕсем лартнă çурчĕсене те сÿтсе кайрĕç, унта çÿреме пăрахрĕç, лаптăкĕсем вара çум курăкĕ айне пулчĕç. Анчах Муркаш çывăхĕнче пурин валли те çĕр лаптăкĕ çитменнипе пирĕн пеккисен «Малиновка» юлташлăх çĕрĕ çинех çÿреме тиврĕ. Паян кун та унта çÿретпĕр, тивĕçлĕ налука та вăхăтра тÿлетпĕр. Лартнă йывăççем çуркунне шап-шурă çурăлса тавралла илем кÿреççĕ, кĕр çитсен вара тулăх çимĕçпе савăнтараççĕ. Вĕсене пустарма хуçисем те пыраççĕ-ха. Вĕсенчен те ытларах «хуçа маррисем» витре-карçынккапа сĕмсĕррĕн улма-çырла йăтаççĕ. Техника пуррисем кăнтăр кунĕнчех сетка картасене сÿтсе каяççĕ. Нимĕнле совеç те çук.

Кăçал эпĕ çакăнти лаптăка çĕр улми, ыхра лартрăм. Лартнă-кăпкалатнă вăхăтра мана пĕр çын та пулăшмарĕ, анчах çимĕçĕсем пулса çитсен епле шыраса тупаççĕ вĕсене çав «патвар» çынсем – тĕлĕнетĕп. Мĕн чуль пахча çимĕç çухалать кунтан кĕркунне! Юрать-ха юлашки вăхăтра кун çине милици ĕçченĕсем тимлĕх уйăрма пуçларĕç. Анчах яматтине пурăнма вĕреннисене çакă пысăк чăрмав пулĕши?

Манăн вара çын ĕçне хисеплеме чĕнсе калас килет. Хăв тунă ĕç илемлĕрех иккенне ĕçлесе курнă çын çеç аван пĕлет. Кунпа пĕрлех «хуçасăр» дачăсенче çум курăк ĕрчетнипе кĕрешекенсем пур-ши районта? Пур пулсан ма çывăраççĕ вĕсем? Кам мана хурав парĕ?

Дачăри çĕр лаптăкĕпе усă куракан.

01 пĕлтерет тата асăрхаттарать

Хĕле кĕретпĕр

Паянхи куна район территорийĕнче пушар тухассипе лару-тăру çакăн пек. Октябрĕн 20-мĕшĕ тĕлне районта 20 пушар пулчĕ, вĕсенче çĕршер пин тенкĕлĕх пурлăх кĕлленнипе пĕрлех 2 çын пурнăçĕ вăхăтсăр татăлчĕ. Аçта ытларах иленчĕ-ха кăçал пурне те хăратакан «хĕрлĕ автан»? Пушарсене регистрациленĕ журнала пăхсан çакă курăнать. Тухнă пушарсенчен вăл килти хушма хуçалăхсенче алхаснă. Çавăнпа пĕрлех пушар хăрушсăрлăх правилисене сĕмсĕррĕн пăснипе 3 пушар ял хуçалăх производство кооперативĕсенче, пĕрер пушар транспорт хатĕрĕпе пĕчĕк предприятире, 3 пушар район территорийĕнчи коллективлă садсенче тухрĕ.

Хатĕр-и-ха эпир пушарпа кĕрешме? Çак ыйту çине хуравланă май юпа уйăхĕн 10-мĕшĕнче Тренккăра пулнă инкеке илсе кăтартам. 21 сехет тĕлĕнче тухнă пушара вырăнти «Волга» хуçалăхĕн пушар машини тухаймангран (кунта автомашина пур çинчех дежурство йĕркелемени пысăк ыйту кăларса тăратать) Мăн Сĕнтĕртен пулăшу çитнĕ çĕре ирĕке кайнă çулăм самай вăй илет. Вăл 1,5 тонна шыв пани çителĕксĕр пулни курăнать. Муркашран пушар сÿнтерекен КамАЗ 6 тонна шывпа çитнĕ çĕре «хĕрлĕ автан» пĕтĕм хуçалăха хăй ытамне илнĕччĕ ĕнтĕ. Пушар машинисем çитейменнипе пĕрлех шыв пĕтсен ăна илесси те пысăк ыйту пулни ума тухрĕ. Ял тăрăхĕсенче пушар тавраш пулсан çырмаран шыв илме çулсем тăвасси пирки эпир тăтăш калатпăр пулсан та, пысăк укçа-тенкĕ кирлĕ мар çак ĕç çине вырăнсенче алă сулни хакла ларма пултарать. Ку хутĕнче çапла пулса тухрĕ те. КамАЗ Ильинка ялĕнче Атăлтан шыв илме те çул çукран йывăррăн илчĕ, паха вăхăт нумай çухалчĕ. Пĕтĕмлетÿ: хуçалăх тĕппипех кĕлленчĕ.

Электрохуçалăх. Килти хуçалăхсенче çынсем нумай чух ваннă электророзеткăсемпе, рубильниксемпе, сарайсемпе витесенче плафонсемсĕр электросветильниксемпе, кивелнĕ электрокабельсемпе усă кураççĕ. Пурăнмалли пÿртсенче час-часах юсавсăр электроутюгсемпе, электрокамакасемпе, электроплитасемпе, электричествăпа ăшăтмалли хăйсем тĕллĕн ăсталанă приборсемпе усă курни куç умне тухать. Правилăсене пăсса тĕрлĕ жилăллă электропралуксене сыпăнтарни тата сыпăнтарнă вырăнсене изоляцилемени, вĕсене хÿтĕлев курупкисене вырнаçтарманни, çуртсем хушшинчи электролинисене троссемсĕрех карăнтарни, электропроводсен сопротивленине тĕрĕслени акчĕсем çукки вырăнсенче пушар хăрушсăрлăх ыйтăвне çивĕчлетет кăна.

Маларах каланисем Мускавран е Шупашкартан килсе туса памалли ĕçсем мар. Вĕсене вырăнсенче пурнăçа кĕртме ял тăрăхĕсен çанă тавăрсарах ĕçлемелле. Саккун та çаплах ыйтать.

Хĕл умĕнхи çак хатĕрленÿ тапхăрĕнче вырăнти ял тăрăхĕсен тÿпи пысăк. Вĕсен пушар хăрушсăрлăх правилисене çителĕклĕ пĕлекен çынсенчен пушартан сыхланма профилактика тăвакан комиссисем йĕркелемелле, штатра тăман пушар хурал инспекторĕсемпе, газ тата энергонадзор службисен ĕçченĕсемпе пĕрле уйрăм çынсен, ведомствăллă тата муниципаллă пурăнмалли çуртсенчи пушар хăрушсăрлăх лару-тăрăвне пăхса тухмалла.

О. АЛЕКСАНДРОВА,
37-мĕш номерлĕ пушар чаçĕн профилактика инструкторĕ.

Пирĕн почта

Ватăлмаççĕ пирĕн ватăсем

«Çамрăк чух пурăнма пулать-ха та, ватăлсан кунсем йывăрланаççĕ», – тенине ватăсенчен тăтăшах илтме пулать. Çапла каласа чылай чух вĕсем хăйсем çине тимлĕх сахаллине кăтартаççĕ, пулăшу ыйтнине пĕлтереççĕ. Ватлăх ытамне лекнĕ асаттесемпе асаннесен, кукаçисемпе кукамăйсен ачисем çунатланса вĕççе кайнă кил-çурт вырăнне вĕлтĕрен шăтасран пĕчченех тăрмашса пурăнаççĕ. Кашни пĕчĕк ĕçе тума та çын кусĕнчен пăхма тивет вĕсен çак вăхăтра.

Юпа уйăхĕн 1-мĕшне Пĕтĕм тĕнчери ватă çынсен кунĕ тесе уявлама пуçлани те аслă ăрури çынсене сума суниех. Пурнăç тарĕпе пиçсе çирĕпленнĕ аслă та пархатарлă, чун ăшшине тата чун пуянлăхне çухатман ватăсем тимлĕх уйăрнине пуринчен те ытларах тивĕç.

Юнкă ял тăрăхĕнче ватăсене чысласси вунтăвар çул ĕнтĕ ырă йăлара. Кăçал та вĕсем юпа уйăхĕн пĕрремĕшĕнче Юнкăри Культура çуртне йышлăн пуçтарăнчĕç. Вĕсем хушшинче вăрçă вут-çулăмĕ витĕр тухнисем те, çав ылханлă хура кунсенче мăшăрĕсене çапăçу хирĕнче çухатнисем те, вĕсен ачисем те, тылра Аслă çĕнтерÿшĕн ырми-канми вăй хунисем те, ырă та лăпкă пурнăçа малалла аталантарассишĕн тăрăшнисем те, çитĕнекен ăрăва тĕрĕс воспитани парассипе ĕçленисем те пур. Кашнинех тав сăмахне тивĕç вĕсем.

Тĕл пулăва уçмалли самант çитрĕ. Вăл Людмила Кудряшовăра ял тăрăхĕнче пурăнакан ватăсене хисеплесе юрă юрланипе паллă пулчĕ. Уйрăмах аслă ватăсем: Комингерн высăлккинче пурăнакан 101 çулхи С. В. Овчинников, Кăпасра пурăнакан 94 çул тултаракан салтак арăмĕ Е.И. Ягунова. Паллаштарулла, аса илтерÿллĕ уяв-тĕл пулу пуя вăй илсех пычĕ. Юнкăри ватăм шкулта вĕренекенсем аслашĕсемпе кукашшĕ-кукамăшĕсене ырă сунса юрă хысçăн юрă шăрантарчĕç, савăк сăвăсем вуларĕç, çĕкленÿллĕ ташларĕç. Ватăсем уйрăмах пĕр тăван Михалкинсен, А. Кудряшовпа А. Тепеевăн юррисене тăвăллăн алă çупса йышăнчĕç.

Юнкă ял тăрăхĕн пуçлăхĕ С. Ермаков, район администрацийĕн пай пуçлăхĕ Л. Тарасова каланă саламлă сăмахсем те уява пынă кашни çыншăн вырăнлă пулчĕç. Ветерансен канашĕн ертÿçи Л. Толстова ырă сăмахсем каланисĕр пуçне юрă юрласа пани те ватăсемшĕн хăйне евĕр парне пулчĕ. Юнкă ял тăрăхĕн мăнаçлăхĕ М. Ягунов «шур сухалсене» «Иртрĕ çамрăклăх» юрăпа саламлани пурне те уçăмлăн чĕнсе кăларчĕ.

Савăнăçлă кас ватăсене Юнкăри вăтам шкул столовăйĕнче апатлантарнипе вĕçленчĕ.

Н. ШАНДИМИРОВА.